Elektronicznie podpisany przez:
Izabela Chrulska
dnia 24 listopada 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-61/2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

z dnia 24 listopada 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Czeremcha pożyczki/kredytu długoterminowego w kwocie 1.512.950 zł przeznaczonego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz.7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Izabela Chrulska - przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska - członek
Maria Wasilewska - członek

Opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Czeremcha planowanego do zaciągnięcia w 2025 roku pożyczki/kredytu długoterminowego w wysokości 1.512.950 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

U Z A S A D N I E N I E

Wójt Gminy Czeremcha pismem FN.3052.3.2025.EK z dnia 18.11.2025 r. wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki/kredytu długoterminowego w wysokości 1.512.950 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na sfinansowanie części planowanego deficytu budżetu.

Skład Orzekający po dokonaniu analizy posiadanych dokumentów stwierdza co następuje.

Podstawą do zaciągnięcia ww. zobowiązania jest Zarządzenie Nr 148/25 Wójta Gminy Czeremcha z dnia 18 listopada 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki lub kredytu. Zgodnie z brzmieniem §1 tego Zarządzenia, postanawia się zaciągnąć pożyczkę długoterminową lub kredyt długoterminowy w wysokości 1.512.950 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2025 roku, z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Z dalszych zapisów zarządzenia wynika, iż spłata nastąpi w 2026 roku po otrzymania dofinansowania a zabezpieczeniem zaciągniętego zobowiązania będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Wójt Gminy dokonując powyższej czynności działał na podstawie upoważnienia Rady Gminy Czeremcha, zawartego w §12 pkt 1 uchwały Nr VIII/48/24 z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Czeremcha na 2025 rok. Opiniowana pożyczka/kredytnie przekracza limitów zobowiązań określonych w §6 Uchwały Nr XVI/85/25 Rady Gminy Czeremcha z dnia 14 listopada 2025 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżeciegminy Czeremcha na 2025 rok, w której Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułukredytów bądź pożyczek zaciąganych m.in. na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w kwocie 1.512.950 zł, w tym na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W tym miejscu, Skład Orzekający, stwierdza iż wydana została już opinia pozytywna o możliwości spłaty przez Gminę Czeremcha kredytu długoterminowego w kwocie 1.100.000 zł przeznaczonego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań Składu Orzekającego wyrażona w Uchwale Nr RIO.II-00313-45/2025 z dnia 29 września 2025 roku. Wobec powyższych zapisów zasadne jest przedmiotowe pismo Wójta Gminy w sprawie wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Czeremcha pożyczki lub kredytu na wyprzedzające finansowanie zadania współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w kwocie 1.512.950 zł.
Przeznaczenie pożyczki/kredytu zgodne jest z postanowieniami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 4 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Wójt podejmując zarządzenie o zaciągnięciu pożyczki/kredytu działa więc w granicach limitu i upoważnienia.

Budżet Gminy Czeremcha na 2025 rok, po zmianach dokonanych do dnia wydania opinii, przedstawia się następująco:
－dochody ogółem: 34.378.186,55 zł, w tym bieżące: 18.840.582,91 zł, majątkowe: 14.537.603,64 zł;
－wydatki ogółem: 35.891.136,55 zł, w tym bieżące: 19.065.751,98 zł, majątkowe: 14.537.603,64 zł.
Z różnicy między planowanymi dochodami a wydatkami budżetu wynika deficyt budżetu w wysokości 1.512.950 zł, który ma zostać pokryty przychodami pochodzącymi z planowanego do zaciągnięcia kredytu.
Łączna kwota planowanych w 2025 roku przychodów wynosi 5.515.866 zł (§952 w kwocie 3.735.352,12 zł, §950 w kwocie 1.780.513,88 zł), zaś kwota rozchodów wynosi 4.002.916 zł i obejmuje spłaty pożyczek i kredytów (§992).
Skład Orzekający po dokonaniu analizy sprawozdawczości budżetowej za rok 2024 oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy Czeremcha na dzień 31.12.2024 r. stwierdza, iż jednostka będzie dysponowała przychodami wewnętrznymi w wysokościach pozwalających na sfinansowanie części deficytu planowanego w roku 2025 i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Czeremcha, w tym także kształtowanie się długu publicznego została przedstawiona w „Wieloletniej Prognozie Finansowej" – po zmianach dokonanych Uchwałą Rady Gminy Czeremcha podjętej w dniu 14 listopada 2025 r w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czeremcha na lata 2025 – 2031. Gmina Czeremcha zamierza spłacić zaciągnięty oraz planowany do zaciągnięcia dług do końca 2031 roku. Najwyższa wartość długu publicznego w całym okresie objętym prognozowaniem, tj. 10.935.352,12 zł ma wystąpić na koniec 2025 roku (stanowiąc 31,80% szacowanych w danym roku dochodów ogółem, a w stosunku do dochodów bieżących 58,04%). Spłata zobowiązania będącego przedmiotem niniejszej opinii ma nastąpić w roku 2026. Dodatkowo należy wskazać, iż gmina zamierza skorzystać z wyłączenia limitu spłaty zadłużenia w odniesieniu do całości opiniowanego zobowiązania. W kolejnych latach prognozy, tj. od 2027 do 2031 roku, Gmina nie planuje zaciągania zobowiązań dłużnych. W związku z prognozowanym stanem zadłużenia w prognozie we wszystkich latach zaplanowano wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia zobowiązania, które stanowią łączną wartość 2.481.265,91 zł.

Z przedłożonej Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika, iż w całym okresie objętym Prognozą zostanie zachowana relacja, o której stanowi art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze).
W budżecie roku 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń wynosi 8,35% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o wykonanie 2024 roku stanowiącym 14,53%. W kolejnych latach margines pomiędzy

ustaloną wartością wskaźników a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 2,38% do 8,62%.

Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianej relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat- przede wszystkim na założeniu osiągania w każdym roku tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy o finansach publicznych).
Wynik z działalności bieżącej Gminy w 2025 roku zamyka się dodatnim wynikiem operacyjnym w wysokości 774.830,93 zł. W kolejnych latach, tj. 2026-2031 również zakładane są nadwyżki operacyjne w wielkościach od 1.010.000 zł do 1.600.000 zł. Analiza danych historycznych (2022-2024) z działalności bieżącej Gminy wskazuje, że nadwyżki operacyjne kształtowały się na poziomie od 52.342,87 zł do 2.617.231,66 zł. Uwzględniając powyższe dane można przyjąć, że założone wartości w okresie objętym prognozą zostały oszacowane na poziomie zbliżonym do średniej arytmetycznej sald z ostatnich 3 lat, która wynosi 1.498.653,06 zł.
Ponadto Gmina Czeremcha planuje dochody ze sprzedaży majątku w całym okresie Prognozy w kwotach na poziomie 40.000 zł - 50.000 zł. Zaplanowane dochody ze sprzedaży majątku znajdują uzasadnienie w kontekście danych historycznych.
Dodatkowo podkreślić należy, iż ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie stosuje się do spłat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu finansowanego z udziałem środków z budżetu UE, a opiniowana pożyczka/kredyt w kwocie 1.512.950 zł do tej kategorii należy.

Skład Orzekający wydając pozytywną opinię o planowanej pożyczce/kredycie długoterminowym, wskazuje na konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

POUCZENIE
Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Izabela Chrulska